

# Η Πληροφορική ως γνωστικό αντικείμενο στη Δευτεροβάθμια και Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

**Μαρία Κορδάκη<sup>1</sup>, Βασίλης Κόμης<sup>1</sup> και Παναγιώτης Πολίτης<sup>2</sup>**

<sup>1</sup>Πανεπιστήμιο Πάτρας, <sup>2</sup> Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας  
e-mail: [kordaki@cti.gr](mailto:kordaki@cti.gr), [komis@upatras.gr](mailto:komis@upatras.gr), [ppol@uth.gr](mailto:ppol@uth.gr)

Η εισαγωγή της Πληροφορικής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στη χώρα μας έχει ξεπεράσει την εικοσαετία, ενώ σοβαρές συζητήσεις και αρχικές ενέργειες πραγματοποιούνται για την εισαγωγή της και στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Τα ζητήματα που αφορούν στη Διδακτική του γνωστικού αντικείμενου ολοένα πληθύνονται ενώ ταυτόχρονα εκβαθυμένες αναζητήσεις και απαντήσεις αναφέρονται.

Οι βασικότερες διαστάσεις του ερευνητικού πλαισίου της Πληροφορικής ως γνωστικού αντικείμενου στην εκπαίδευση αφορούν:

- στα αναλυτικά προγράμματα της Πληροφορικής στη Δευτεροβάθμια και Πρωτοβάθμια εκπαίδευση με έμφαση στα ουσιώδη και βασικά και στη σύνδεση του αντικείμενου με βασικές γνωστικές, κοινωνικές και τεχνικές δεξιότητες
- στη διδακτική προσέγγιση του αντικείμενου και στη σύνδεσή του με: α) το ρόλο των εργαλείων στη διδασκαλία και τη μάθηση της Πληροφορικής, β) το ρόλο των εκπαιδευτικών στη μάθηση του αντικείμενου της Πληροφορικής, γ) το σχεδιασμό εκπαιδευτικά αποτελεσματικών δραστηριοτήτων και δ) τις ιδιαιτερότητες των μαθητών στη μάθηση της Πληροφορικής όπως διαφορετικά στυλ μάθησης, διαφορές φύλου κα.

Η συνειδητή επιλογή μιας ξεκάθαρης επιστημολογικής θεώρησης για την επιστήμη της Πληροφορικής αποτελεί ένα στέρεο και ασφαλές πλαίσιο για τη συγκρότηση αναλυτικών προγραμμάτων, αλλά και για τη σχεδίαση εργαλείων -εκπαιδευτικού λογισμικού και δικτυακών περιβαλλόντων- για τη μάθηση της Πληροφορικής όπως και το σχεδιασμό διδακτικών παρεμβάσεων. Η πιο συγκροτημένη επιστημολογική θεώρηση για την Επιστήμη της Πληροφορικής είναι η θεώρησή της ως Θεωρητικής Πειραματικής και Τεχνικής Επιστήμης με έμφαση στην επίλυση πραγματικών προβλημάτων. Η επιστήμη της Πληροφορικής έχει οριστεί

ως η μελέτη των υπολογιστών και των αλγοριθμικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων των αρχών τους, του υλικού, του λογισμικού και των εφαρμογών τους και του αντίκτυπού τους στην κοινωνία. Η Πληροφορική επίσης αναγνωρίζεται ως ραγδαία εξελισσόμενη επιστήμη και αυτό επιβάλλει το σχεδιασμό αναλυτικών προγραμμάτων με έμφαση στα *ουσιώδη, βασικά και διαχρονικά σημεία* του αντικειμένου. Η απουσία επιστημολογικής προσέγγισης της Πληροφορικής από το σχεδιασμό αναλυτικών προγραμμάτων, διδακτικών υλικών, εργαλείων μάθησης, εκπαιδευτικού λογισμικού και δικτυακών περιβαλλόντων μάθησης για τη διδασκαλία και τη μάθηση της Πληροφορικής, οδηγεί συνήθως σε εργαλειακές, επιφανειακές, φορμαλιστικές προσεγγίσεις. Από την άλλη μεριά η απουσία σύνδεσης των εννοιών της Πληροφορικής με βασικές *γνωστικές δεξιότητες* που είναι απαραίτητες στη μάθηση των επιμέρους εννοιών, οδηγεί σε εργαλειακού ή/και πληροφοριακού τύπου προσεγγίσεις. Ακόμη η απουσία της *κοινωνικής και πειραματικής διάστασης* της Πληροφορικής οδηγεί στον άκριτο χειρισμό εργαλείων όπως το Διαδίκτυο και στην έλλειψη εστίασης στην κατασκευή γνώσης μέσα από την επεξεργασία σειράς δεδομένων. Τέλος, η απουσία εστίασης *πραγματικών προβλημάτων* μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα το διαχωρισμό του αντικειμένου από το πλέον δυνατό του σημείο: το ότι είναι χρήσιμο και θετικά αποτελεσματικό σε όλους τους τομείς της κοινωνικής και οικονομικής ζωής.

### **Σκοπός της συνεδρίας εργασίας:**

Με βάση το πλαίσιο που παρατέθηκε, η συνεδρία εργασίας αποσκοπεί στη δημιουργία και διατήρηση ενός δημιουργικού διαλόγου για τα παραπάνω θέματα.

**Κοινό στο οποίο απευθύνεται:** ερευνητές ή/και ερευνητικές ομάδες στο χώρο της Διδακτικής της Πληροφορικής και στο χώρο του σχεδιασμού και της αξιολόγησης εργαλείων για τη μάθηση της Πληροφορικής, εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.